Problem: Algebraic & Rational Fractions Bài Tập: Phân Thức Đại Số & Phân Thức Đại Số Hữu Tỷ

Nguyễn Quản Bá Hồng*

Ngày 24 tháng 11 năm 2023

Muc luc

1	Tính Chất Cơ Bản của Phân Thức. Rút Gọn Phân Thức	1
2	Operations $\pm$ on Algebraic Fractions – Phép $\pm$ Các Phân Thức Đại Số	4
3	Operations -,: on Algebraic Fractions – Phép -,: Các Phân Thức Đại Số	5
4	Rational Expression Transformation – Biến Đổi Biểu Thức Hữu Tỷ	7
5	Algebraic Fraction & Fraction – Phân Thức & Phân Số	8
6	Miscellaneous	10
T	ài liệu	10

1 Tính Chất Cơ Bản của Phân Thức. Rút Gọn Phân Thức

 $\mathbf{1} \ ([\mathbf{Tuy23}], \mathbf{VD20}, \mathbf{p.~28}). \ \ (a) \ \ Cho \ x, y \in \mathbb{R} \ \ thỏa \ \frac{xy}{x^2+y^2} = \frac{5}{8}. \ \ R\'{u}t \ gọn \ phân \ thức \ A = \frac{x^2-2xy+y^2}{x^2+2xy+y^2}. \ \ (b) \ \ Cho \ a,b,c,d,x,y,\alpha \in \mathbb{R}$ $thỏa \ \frac{xy}{x^2+y^2} = \alpha. \ \ R\'{u}t \ \ gọn \ phân \ thức \ B = \frac{ax^2+bxy+ay^2}{cx^2+dxy+cy^2}.$

$$\mathbf{2} \ ([\mathbf{Tuy23}], \ 141., \ \mathbf{p.} \ 29). \ \textit{So sánh:} \ (a) \ \frac{201 - 200}{201 + 200} \ \mathscr{C} \ \frac{201^2 - 200^2}{201^2 + 200^2}. \ (b) \ \frac{1999 \cdot 4001 + 2000}{2000 \cdot 4001 - 2001} \ \mathscr{C} \ \frac{1501 \cdot 1503 - 1500 \cdot 1498}{6002}.$$

3 (Mở rộng [Tuy23], 141a., p. 29). Biện luận theo các tham số $a, b \in \mathbb{R}$ để so sánh $A = \frac{a-b}{a+b}$ & $B = \frac{a^2-b^2}{a^2+b^2}$.

$$\textbf{4} \ ([\textbf{Tuy23}], \ 142., \ \textbf{p. 29}). \ \textit{Chứng minh:} \ \forall n \in \mathbb{N}, n > 1: \ (a) \ A = \frac{n^3-1}{n^5+n+1} \ \textit{không tối giản.} \ (b) \ B = \frac{6n+1}{8n+1} \ \textit{tối giản.} \ (c)$$

$$C = \frac{10n^2+9n+4}{20n^2+20n+9} \ \textit{tối giản.} \ (d) \ \textit{Có thể mở rộng từ } \mathbb{N} \ \textit{lên } \mathbb{Z} \ \textit{được không?}$$

5 ([Tuy23], 143., p. 29). Viết mỗi đa thức sau dưới dạng 1 phân thức đại số với tử & mẫu là những đa thức có 2 hạng tử: (a) $A = \sum_{i=0}^{19} x^i = x^{19} + x^{18} + x^{17} + \dots + x + 1$. (b) $B = (x+1)(x^2+1)(x^4+1) \dots (x^{32}+1)$.

Rút gọn phân thức:

6 ([Tuy23], 144., p. 29). (a)
$$A = \frac{n!}{(n-1)!(n+1)}$$
. (b) $\frac{(n+1)!-n!}{(n+1)!+n!}$.

$$7 \text{ ([Tuy23], 145., p. 29). } (a) \ A = \frac{(x^2-y)(y+1) + x^2y^2 - 1}{(x^2+y)(y+1) + x^2y^2 + 1}. \ (b) \ B = \frac{x^2(y-z) + y^2(z-x) + z^2(x-y)}{x^2y - x^2z + y^2z - y^3}.$$

8 ([Tuy23], 146., p. 29). (a)
$$\frac{x^4 - 4x^2 + 3}{x^4 + 6x^2 - 7}$$
. (b) $\frac{x^4 + x^3 - x - 1}{x^4 + x^3 + 2x^2 + x + 1}$. (c) $\frac{x^3 + 3x^2 - 4}{x^3 - 3x + 2}$.

$$9 ([Tuy23], 147., p. 29). (a) \frac{x^3 + x^2 - 4x - 4}{x^3 + 8x^2 + 17x + 10}. (b) \frac{x^4 + 6x^3 + 9x^2 - 1}{x^4 + 6x^3 + 7x^2 - 6x + 1}.$$

^{*}Independent Researcher, Ben Tre City, Vietnam e-mail: nguyenquanbahong@gmail.com; website: https://nqbh.github.io.

10 ([Tuy23], 148., p. 29). Cho
$$\frac{x}{a} = \frac{y}{b} = \frac{z}{c}$$
. Rút gọn phân thức $A = \frac{x^2 + y^2 + z^2}{(ax + by + cz)^2}$

11 ([Tuy23], 149., p. 30). Cho
$$x, y, z \in \mathbb{R}^*, x + y + z = 0$$
. Rút gọn phân thức: (a) $A = \frac{x^2 + y^2 + z^2}{(x - y)^2 + (y - z)^2 + (z - x)^2}$. (b)
$$B = \frac{(x^2 + y^2 - z^2)(y^2 + z^2 - x^2)(z^2 + x^2 - y^2)}{16xyz}$$
.

12 ([Tuy23], 150., p. 30). Cho
$$x^3 + y^3 + z^3 = 3xyz$$
. Rút gọn phân thức $A = \frac{xyz}{(x+y)(y+z)(z+x)}$

$$\textbf{13 ([Bìn23], VD28, p. 18).} \ \textit{Cho phân thức} \ A = \frac{(a^2 + b^2 + c^2)(a + b + c)^2 + (ab + bc + ca)^2}{(a + b + c)^2 - (ab + bc + ca)^2}. \ \textit{(a) Tìm } \ \text{DKXD.} \ \textit{(b) Rút gọn } A.$$

14 ([Bìn23], VD29, p. 19). Rút gọn phân thức
$$A = \frac{(b-c)^3 9(c-a)^3 + (a-b)^3}{a^2(b-c) + b^2(c-a) + c^2(a-b)}$$
.

15 ([Bìn23], VD30, p. 19). Chứng minh phân số
$$\frac{n^3 + 2n}{n^4 + 3n^2 + 1}$$
 tối giản, $\forall n \in \mathbb{Z}$.

16 ([Bìn23], VD28, p. 19). (a) Chứng minh
$$\sum_{i=0}^{31} x^i = 1 + x + x^2 + \dots + x^{31} = (1+x)(1+x^2)(1+x^4)(1+x^8)(1+x^{16})$$
.

17 ([Bìn23], 106., p. 20). Tim
$$x \in \mathbb{R}$$
 thỏa: (a) $\frac{x^4 + x^3 + x + 1}{x^4 - x^3 + 2x^2 - x + 1}$. (b) $\frac{x^4 - 5x^2 + 4}{x^4 - 10x^2 + 9}$

Rút gọn phân thức:

18 ([Bin23], 107., p. 20). (a)
$$A = \frac{1235 \cdot 2469 - 1234}{1234 \cdot 2469 + 1235}$$
. (b) $B = \frac{4002}{1000 \cdot 1002 - 999 \cdot 1001}$

19 ([Bìn23], 108., p. 20). (a)
$$\frac{3x^3 - 7x^2 + 5x - 1}{2x^3 - x^2 - 4x + 3}$$
. (b) $\frac{(x-y)^3 - 3xy(x+y) + y^3}{x - 6y}$. (c) $\frac{x^2 + y^2 + z^2 - 2xy - 2yz + 2zx}{x^2 - 2xy + y^2 - z^2}$.

20 ([Bìn23], 109., p. 20).
$$\forall n \in \mathbb{N}$$
: (a) $\frac{(n+1)!}{n!(n+2)}$. (b) $\frac{n!}{(n+1)!-n!}$. (c) $\frac{(n+1)!-(n+2)!}{(n+1)!+(n+2)!}$

21 ([Bìn23], 110., p. 20). (a)
$$\frac{a^2(b-c)+b^2(c-a)+c^2(a-b)}{ab^2-ac^2-b^3+bc^2}$$
. (b) $\frac{2x^3-7x^2-12x+45}{3x^3-19x^2+33x-9}$. (c) $\frac{x^3-y^3+z^3+3xyz}{(x+y)^2+(y+z)^2+(z-x)^2}$. (d) $\frac{x^3+y^3+z^3-3xyz}{(x-y)^2+(y-z)^2+(z-x)^2}$.

22 ([Bìn23], 111., p. 20). Chứng minh phân số tối giản
$$\forall n \in \mathbb{N}$$
: (a) $\frac{3n+1}{5n+2}$. (b) $\frac{12n+1}{30n+2}$. (c) $\frac{n^3+2n}{n^4+3n^2+1}$. (d) $\frac{2n+1}{2n^2-1}$.

23 ([Bìn23], 112., p. 20). Chứng minh phân số
$$\frac{n^7 + n^2 + 1}{n^8 + n + 1}$$
 không tối giản $\forall n \in \mathbb{N}$.

24 ([Bìn23], 113., p. 20). Viết gọn biểu thức
$$(x^2 - x + 1)(x^4 - x^2 + 1)(x^8 - x^4 + 1)(x^{16} - x^8 + 1)(x^{32} - x^{16} + 1)$$
 dưới dạng 1 phân thức.

25 ([Bìn23], 114., p. 20). Cho
$$x, y, z \in \mathbb{R}^*$$
, $\frac{(ax + by + cz)^2}{x^2 + y^2 + z^2} = a^2 + b^2 + c^2$. Chứng minh $\frac{a}{x} = \frac{b}{y} = \frac{c}{z}$.

26 ([Bìn23], 115., p. 20). Cho biết
$$ax + by + cz = 0$$
. Rút gọn $A = \frac{bc(y-z)^2 + ca(z-x)^2 + ab(x-y)^2}{ax^2 + by^2 + cz^2}$.

27 ([Bìn23], 116., p. 20). Rút gọn
$$\frac{x^2 + y^2 + z^2}{(y-z)^2 + (z-x)^2 + (x-y)^2} biết x + y + z = 0.$$

28 ([Bìn23], 117., p. 21). Tính giá trị biểu thức
$$A = \frac{x-y}{x+y}$$
 biết $x^2 - 2y^2 = xy, y \neq 0, x+y \neq 0$.

29 ([Bìn23], 118., p. 21). Tính giá trị biểu thức
$$A = \frac{3x - 2y}{3x + 2y}$$
 biết $9x^2 + 4y^2 = 20xy, 2y < 3x < 0$.

30 ([Bìn23], 119., p. 21). Cho
$$x, y \in \mathbb{R}^*$$
, $3x - y = 3z$, $2x + y = 7z$. Tính giá trị biểu thức $A = \frac{x^2 - 2xy}{x^2 + y^2}$

31 ([Bìn23], 120., p. 21). Tìm
$$x \in \mathbb{Z}$$
 để phân thức có giá trị nguyên: (a) $\frac{3}{2x-1}$. (b) $\frac{5}{x^2+1}$. (c) $\frac{7}{x^2-x+1}$. (d) $\frac{x^2-59}{x+8}$. (e) $\frac{x+2}{x^2+4}$. (f) Mở rộng.

- **32** ([Bìn23], 121., p. 21). Tìm $x \in \mathbb{Q}$ để phân thức $\frac{10}{x^2+1} \in \mathbb{Z}$.
- **33** ([Bìn23], 122., p. 21). Chứng minh nếu 3 chữ số $a, b, c \neq 0$ thỏa $\overline{ab} : \overline{bc} = a : c$ thì $\overline{abbb} : \overline{bbbc} = a : c$.
- 34 ([Bìn23], 123., p. 21). Điểm trung bình môn Toán của các học sinh nam & nữ 2 lớp 8A, 8B được thống kê ở bảng:

	Lớp 8A	Lớp 8B	Cả 2 lớp 8A, 8B
Nam	7.1	8.1	7.9
Nữ	7.6	9.0	
Cả lớp	7.4	8.4	

Tính điểm trung bình môn Toán của các học sinh của cả 2 lớp 8A, 8B.

- **35** ([Bìn+21], VD5.1, p. 39). Dùng định nghĩa 2 phân thức bằng nhau, chứng minh 2 phân thức sau bằng nhau: $\frac{a^2-2ab-3b^2}{a^2-4ab+3b^2}$ $\mathcal{E}\left(\frac{a+b}{a-b}\right)$ với $a \neq b$ $\mathcal{E}\left(a \neq a \neq b\right)$.
- **36** ([Bìn+21], VD5.2, p. 39). Dùng định nghĩa 2 phân thức bằng nhau, xét sự bằng nhau của 2 phân thức $\frac{(3x+2)(x+5)}{4(3x+2)}$ $\mathcal{E}$ $\frac{x+5}{4}$ trong các trường hợp biến x thuộc các tập hợp: (a) $x \in \mathbb{N}$. (b) $x \in \mathbb{Z}$. (c) $x \in \mathbb{Q}$.
- **37** ([Bìn+21], VD5.3, p. 39). So sánh $A = \frac{2013^2 2012^2}{2013^2 + 2012^2}$ với $B = \frac{2013 2012}{2013 + 2012}$
- **38** ([Bìn+21], VD5.4, p. 40). Chứng minh: $\sum_{i=0}^{63} a^i = \prod_{i=0}^{5} (1+a^{2^i})$, i.e., $1+a+a^2+\cdots+a^{63} = (1+a)(1+a^2)(1+a^4)\cdots(1+a^{32})$.
- **39** ([Bìn+21], VD5.5, p. 40). Rút gọn phân thức $A = \frac{x^3 7x + 6}{x^3 + 5x^2 2x 24}$
- **40** ([Bin+21], VD5.6, p. 40). Rút gọn phân thức $A = \frac{a^{30} + a^{20} + a^{10} + 1}{a^{2042} + a^{2032} + a^{2022} + a^{2012} + a^{30} + a^{20} + a^{10} + 1}$.
- 41 ([Bìn+21], 5.1, p.. 41). Dùng định nghĩa 2 phân thức bằng nhau, tìm đa thức A trong các trường hợp: (a) $\frac{A}{3x-2} = \frac{15x^2+10x}{9x^2-4}$.
- (b) $\frac{3x^2 5x 2}{A} = \frac{x 2}{2x 3}$. (c) $\frac{x^2 4}{x^2 + x 6} = \frac{x^2 + 4x + 4}{A}$. (d) $\frac{2x + 1}{x^3 + x^2 x + 2} = \frac{A}{x^3 + 1}$.
- **42** ([Bìn+21], 5.2, p.. 41). Biến đổi mỗi phân thức sau thành 1 phân thức bằng nó $\mathscr E$ có tử thức là đa thức B cho sau đây: (a) $\frac{2x-5}{3x^2+4} \ \mathscr E \ B = 2x^2-3x-5. \ (b) \ \frac{(x+1)(x^2+x-6)}{(x^2-9)(x^2+3x+2)} \ \mathscr E \ B = x-2.$
- $\textbf{43} ([\underline{\text{Bìn+21}}], 5.3, \text{p.. 41}). \ \textit{R\'{u}t gọn biểu th\'{u}c: (a)} \ \frac{2^{18} \cdot 54^3 + 15 \cdot 4^{10} \cdot 9^4}{2 \cdot 12^9 + 6^{10} \cdot 2^{10}}. \ (b) \ \frac{4^{15} \cdot 27^6 \cdot 42 3 \cdot 72^{10}}{4^4 \cdot 25 \cdot 36^{10} 4^5 \cdot 6^{19} \cdot 35}. \ (c) \ \frac{880 \cdot (15^2 \cdot 3^{18} + 27^7)}{4^2 \cdot 15^4 \cdot 3^{16} 2^4 \cdot 9^{11}}.$
- $\textbf{44 ([Bìn+21]}, \ 5.4, \ p.. \ 41). \ \textit{R\'{u}t gon: (a)} \ M = \frac{4024 \cdot 2014 2}{2011 + 2012 \cdot 2013}. \ \textit{(b)} \ N = \frac{2012 \cdot 2013 + 2014}{2010 2012 \cdot 2015}. \ \textit{(c)} \ P = \frac{66666 \cdot 87564 33333}{22222 \cdot 87560 + 77777}.$
- (d) $T = \frac{x^6 y^6}{x^6 + 2x^4y^2 + 2x^2y^4 + y^6}$
- **46** ([Bìn+21], 5.6, p.p. 41-42). Rút gọn: (a) $A = \frac{a^4 5a^2 + 4}{a^4 a^2 + 4a 4}$. (b) $B = \frac{a^3 3a + 2}{2a^3 7a^2 + 8a 3}$. (c) $C = \frac{a^2 2ab + b^2 c^2}{a^2 + b^2 + c^2 2ab 2bc + 2ca}$
- (d) $D = \frac{a^3 7a + 6}{a^2(a+3)^3 4a(a+3)^3 + 4(a+3)^3}$. (e) $E = \frac{a^3 + b^3 + c^3 3abc}{(a-b)^2 + (b-c)^2 + (c-a)^2}$.
- $\mathbf{47} \text{ ([Bin+21], 5.7, p.. 42). } R\acute{u}t \ gọn \ phân \ thức: (a) \ A = \frac{xy^2 xz^2 y^3 + yz^2}{x^2(z-y) + y^2(x-z) + z^2(y-x)}. \ (b) \ B = \frac{x^4(y^2 z^2) + y^4(z^2 x^2) + z^4(x^2 y^2)}{x^2(y-z) + y^2(z-x) + z^2(x-y)}.$
- **48** ([Bìn+21], 5.8, p.. 42). Rút gọn phân thức: (a) $A = \frac{(x+y+z)^2 3xy 3yz 3zx}{9xyz 3x^3 3y^3 3z^3}$. (b) $B = \frac{x^3 y^3 + z^3 + 3xyz}{(x+y)^2 + (y+z)^2 + (z-x)^2}$.
- (c) $C = \frac{(x-y)^3 + (y-z)^3 + (z-x)^3}{(x^2-y^2)^3 + (y^2-z^2)^3 + (z^2-x^2)^3}$
- **49** ([Bìn+21], 5.9, p.. 42). Rút gọn phân thức với $n \in \mathbb{N}^*$: (a) $\frac{(n+2)!}{n!(n+2)(n+3)}$. (b) $\frac{n!}{n!+(n-1)!}$. (c) $\frac{(n+3)!-(n+2)!}{(n+2)!+(n+3)!}$.

50 ([Bìn+21], 5.10, p.. 42). Chứng minh các phân số sau là tối giản
$$\forall n \in \mathbb{N}$$
: (a) $\frac{3n+2}{4n+3}$. (b) $\frac{12n+1}{2(10n+1)}$. (c) $\frac{2n+3}{2n^2+4n+1}$.

51 ([Bìn+21], 5.11, p.. 42). Chứng minh phân số
$$\frac{n^7 + 2n^2 + n + 2}{n^8 + n^2 + 2n + 2}$$
 không tối giản, $\forall n \in \mathbb{N}^*$.

$$\mathbf{52} \; ([\underline{\text{Bìn}} + \underline{\textbf{21}}], 5.12, \text{p...} \; 42). \; \textit{Viết gọn biểu thức sau dưới dạng 1 phân thức:} \; P = (x^4 - x^2 + 1)(x^8 - x^4 + 1)(x^{16} - x^8 + 1)(x^{32} + x^{16} + 1).$$

53 ([Bìn+21], 5.13, p.. 42). Rút gọn phân thức: (a)
$$\frac{|x-2|+|x-1|+x}{2x^2-7x+3}$$
 với $x < 1$. (b) $\frac{|x-4||x-5|}{x^3-9x^2+20x}$ với $4 < x < 5$.

54 ([Bìn+21], 5.14, p.. 43). Rút gọn phân thức: (a)
$$T = \frac{(x+2)(x+3)(x+4)(x+5)+1}{x^2+7x+11}$$
. (b) $U = \frac{x^3-53x+88}{(x-1)(x-3)(x-5)(x-7)+16}$.

55 ([Bìn+21], 5.15, p.. 43). Cho
$$\frac{a}{x} = \frac{b}{y} = \frac{c}{z} \ \ \mathcal{E}(x,y,z \neq 0)$$
. Chứng minh: $\frac{x^2 + y^2 + z^2}{(ax + by + cz)^2} = \frac{1}{a^2 + b^2 + c^2}$.

56 ([Bìn+21], 5.16, p.. 43). Cho
$$ax + by + cz = 0$$
. Rút gọn phân thức: $V = \frac{ax^2 + by^2 + cz^2}{bc(y-z)^2 + ca(z-x)^2 + ab(x-y)^2}$.

57 ([Bìn+21], 5.17, p.. 43). Cho
$$x+y+z=0$$
. Chứng minh:
$$\frac{9(x^2+y^2+z^2)}{(x-y)^2+(y-z)^2+(z-x)^2}=3.$$

$$\textbf{58 ([Bìn+21]}, \ 5.18, \ p.. \ 43). \ \textit{Chứng minh:} \ \frac{x^2+y^2-z^2-2zt+2xy-t^2}{x+y-z-t} = \frac{x^2-y^2+z^2-2zt+2xz-t^2}{x-y+z-t}.$$

59 ([Bìn+21], 5.19., p. 43). Rút gọn:
$$X = \frac{(2^4+4)(6^4+4)(10^4+4)(14^4+4)}{(4^4+4)(8^4+4)(12^4+4)(16^4+4)}$$

2 Operations $\pm$ on Algebraic Fractions – Phép $\pm$ Các Phân Thức Đại Số

60 ([Tuy23], VD21, p. 30). Tinh:
$$A = \frac{x^2}{(x-y)(x-z)} + \frac{y^2}{(y-z)(y-x)} + \frac{z^2}{(z-x)(z-y)}$$
.

61 ([Tuy23], VD22, p. 31). Tính hợp lý: (a)
$$A(x,n) = \sum_{i=0}^{n} \frac{1}{(x+i)(x+i+1)} = \frac{1}{x(x+1)} + \frac{1}{(x+1)(x+2)} + \frac{1}{(x+1)(x+2)} + \cdots + \frac{1}{(x+n)(x+n+1)}$$
, $\forall n \in \mathbb{N}$. (b) $A(x,99)$.

62 ([Tuy22], VD18, p. 41). Tinh:
$$A = \frac{x^2 - yz}{(x+y)(x+z)} + \frac{y^2 - zx}{(y+z)(y+x)} + \frac{z^2 - xy}{(z+x)(z+y)}$$
.

63 ([Tuy23], 151., pp. 31–32). Tính: (a)
$$\frac{x^2}{(x-y)^2(x+y)} - \frac{2xy^2}{x^4-2x^2y^2+y^4} + \frac{y^2}{(x^2-y^2)(x+y)}$$
. (b) $\frac{1}{x-1} - \frac{1}{x+1} - \frac{2}{x^2+1} - \frac{4}{x^4+1} - \frac{8}{x^8+1} - \frac{16}{x^{16}+1}$. (c) Mở rộng.

64 ([Tuy23], 152., p. 32). Tinh: (a)
$$A = \frac{2}{x-y} + \frac{2}{y-z} + \frac{2}{z-x} + \frac{(x-y)^2 + (y-z)^2 + (z-x)^2}{(x-y)(y-z)(z-x)}$$
. (b) $B = \frac{yz}{(x+y)(y+z)} + \frac{zx}{(y+z)(y+x)} + \frac{xy}{(z+x)(z+y)} + \frac{2xyz}{(x+y)(y+z)(z+x)}$.

65 ([Tuy23], 153., p. 32). (a)
$$Tinh A = \frac{a}{x^2 + ax} + \frac{a}{x^2 + 3ax + 2a^2} + \frac{a}{x^2 + 5ax + 6a^2} + \dots + \frac{a}{x^2 + 19ax + 90a^2} + \frac{1}{x + 10a}$$
. (b) $M\mathring{\sigma}$ $r\hat{\rho}ng$.

66 ([Tuy22], 162., p. 42). Tinh: (a)
$$\frac{1}{x(x-y)(x-z)} + \frac{1}{y(y-x)(y-z)} + \frac{1}{z(z-x)(z-y)}$$
. (b) $\frac{1}{(y-z)(x^2+xz-y^2-yz)} + \frac{1}{(z-x)(y^2+xy-z^2-zx)} + \frac{1}{(x-y)(z^2+yz-x^2-xy)}$.

67 ([Tuy23], 154., p. 32). Cho
$$A=1+\frac{1}{x}+\frac{x+1}{xy}+\frac{(x+1)(y+1)}{xyz}+\frac{(x+1)(y+1)(z+1)}{xyzt}$$
. Chứng minh có thể viết A dưới dạng 1 phân thức có tử & mẫu đều là tích của 4 nhân tử.

68 ([Tuy22], 167., p. 43). Cho
$$xy = a$$
, $yz = b$, $zx = c$ $v\acute{o}i$ $a, b, c \in \mathbb{R}^*$. Tinh $x^2 + y^2 + z^2$.

69 ([Tuy23], 155., p. 32). Cho
$$\frac{x}{y+z} + \frac{y}{z+x} + \frac{z}{x+y} = 1$$
. Tinh $S = \frac{x^2}{y+z} + \frac{y^2}{z+x} + \frac{z^2}{x+y}$.

70 ([Tuy23], 156., p. 32). Cho
$$x, y, z \in \mathbb{R}^*, x + y + z = 0$$
. Tinh: (a) $A = \frac{x^2}{x^2 - y^2 - z^2} + \frac{y^2}{y^2 - z^2 - x^2} + \frac{z^2}{z^2 - x^2 - y^2}$. (b) $B = \frac{1}{x^2 + y^2 - z^2} + \frac{1}{y^2 + z^2 - x^2} + \frac{1}{z^2 + x^2 - y^2}$.

71 ([Tuy23], 157., p. 32). Cho $x, y, z \in \mathbb{R}$ thỏa $\frac{x}{y} - \frac{y}{z} - \frac{z}{x} = \frac{y}{x} - \frac{z}{y} - \frac{x}{z}$. Chứng minh trong 3 số x, y, z tồn tại 2 số bằng nhau hoặc đối nhau.

72 ([Tuy23], 159., p. 32). Cho
$$\frac{A}{x+1} + \frac{B}{x-2} = \frac{32x-19}{x^2-x-2}$$
. Tinh AB.

73 ([Tuy23], 159., p. 32). 1 tổ dự định sản xuất x sản phẩm trong 12 giờ. Nhưng thực tế trong 9 giờ tổ đã sản xuất vượt mức dự định là 3 sản phẩm. Viết biểu thức biểu diễn số sản phẩm đó tổ đó sản xuất vượt dự định trong mỗi giờ.

3 Operations ·,: on Algebraic Fractions – Phép ·,: Các Phân Thức Đại Số

74 ([Tuy23], VD23, p. 33). (a) Chứng minh
$$A = \left(1 - \frac{3}{2 \cdot 4}\right) \left(1 - \frac{3}{3 \cdot 5}\right) \left(1 - \frac{3}{4 \cdot 6}\right) \cdots \left(1 - \frac{3}{n(n+2)}\right) > \frac{1}{4}, \ \forall n \in \mathbb{N}, n \geq 2.$$
 (b) Mở rộng.

75 ([Tuy23], VD24, p. 33). Cho
$$A = \frac{x-y}{x+y}$$
, $B = \frac{y-z}{y+z}$, $C = \frac{z-x}{z+x}$. Chứng minh $(1+A)(1+B)(1+C) = (1-A)(1-B)(1-C)$.

76 ([Tuy23], 160., p. 34). Tinh: (a)
$$\frac{x^2+x-6}{x^2+4x+3} \cdot \frac{x^2-4x-5}{x^2-10x+25}$$
. (b) $\frac{x(y^2-z)+y(x-xy)}{(x-y)^2+(y-z)^2+(z-x)^2} : \frac{xy^2-xz(2y-z)}{2(x^3+y^3+z^3-3xyz)}$

78 ([Tuy23], 162., p. 34). Chứng minh
$$A = \left(1 + \frac{4}{5}\right)\left(1 + \frac{4}{12}\right)\left(1 + \frac{4}{21}\right)\cdots\left(1 + \frac{4}{n(n+4)}\right) < 6, \ \forall n \in \mathbb{N}^{\star}.$$

79 ([Tuy23], 163., p. 35). Cho
$$A = \frac{x-y}{1+xy}$$
, $B = \frac{y-z}{1+yz}$, $C = \frac{z-x}{1+zx}$. Chứng minh $A+B+C = ABC$.

80 ([Tuy23], 164., p. 35). Cho
$$a, b \in \mathbb{R}$$
, $ab = 1$, $a+b \neq 0$. Tinh $A = \frac{1}{(a+b)^3} \left(\frac{1}{a^3} + \frac{1}{b^3}\right) + \frac{3}{(a+b)^4} \left(\frac{1}{a^2} + \frac{1}{b^2}\right) + \frac{6}{(a+b)^5} \left(\frac{1}{a} + \frac{1}{b}\right)$.

81 ([Tuy23], 165., p. 35). Cho
$$A = \frac{4yz - x^2}{yz + 2x^2}, B = \frac{4zx - y^2}{zx + 2x^2}, C = \frac{4xy - z^2}{xy + 2z^2}$$
. Chứng minh nếu $x + y + z = 0$ & x, y, z khác nhau đôi một thì ABC là 1 hằng số.

82 ([Bìn23], VD32, p. 21). Cho
$$a,b,c \in \mathbb{R}^{\star}, a+b+c=0$$
. Rút gọn biểu thức $A=\frac{ab}{a^2+b^2-c^2}+\frac{bc}{b^2+c^2-a^2}+\frac{ca}{c^2+a^2-b^2}$.

83 ([Bìn23], VD33, p. 22). Rút gọn biểu thức
$$A = \frac{1}{1-x} + \frac{1}{1+x} + \frac{2}{1+x^2} + \frac{4}{1+x^4} + \frac{8}{1+x^8}$$
.

84 ([Bìn23], VD34, p. 22). Rút gọn biểu thức
$$A = \sum_{i=1}^{n} \frac{2i+1}{[i(i+1)]^2} = \frac{3}{(1\cdot 2)^2} + \frac{5}{(2\cdot 3)^2} + \cdots + \frac{2n+1}{[n(n+1)]^2}$$
.

85 ([Bìn23], VD35, p. 22). Xác định
$$a,b,c \in \mathbb{R}$$
 thỏa $\frac{1}{(x^2+1)(x-1)} = \frac{ax+b}{x^2+1} + \frac{c}{x-1}$.

86 ([Bin23], VD36, p. 22). Cho
$$A = \frac{1}{(x+y)^3} \left(\frac{1}{x^4} - \frac{1}{y^4} \right), B = \frac{2}{(x+y)^4} \left(\frac{1}{x^3} - \frac{1}{y^3} \right), C = \frac{2}{(x+y)^45} \left(\frac{1}{x^2} - \frac{1}{y^2} \right).$$
 Tinh $A + B + C$

87 ([Bìn23], 124., p. 23). Tính: (a)
$$\frac{x+3}{x+1} - \frac{2x-1}{x-1} - \frac{x-3}{x^2-1}$$
. (b) $\frac{1}{x(x+y)} + \frac{1}{y(x+y)} + \frac{1}{x(x-y)} + \frac{1}{y(y-x)}$.

$$88 \ ([\text{Bin23}], 125., \text{ p. 23}). \ \ \textit{Tinh: (a)} \ A = \frac{1}{(a-b)(a-c)} + \frac{1}{(b-c)(b-a)} + \frac{1}{(c-a)(c-b)}. \ \ (b) \ B = \frac{a}{(a-b)(a-c)} + \frac{b}{(b-a)(b-c)} + \frac{c}{(c-a)(c-b)}. \ \ (c) \ B = \frac{a}{(a-b)(a-c)} + \frac{b}{(b-a)(b-c)} + \frac{ab}{(c-a)(c-b)}. \ \ (d) \ D = \frac{bc}{(a-b)(a-c)} + \frac{ca}{(b-c)(b-a)} + \frac{ab}{(c-a)(c-b)}. \ \ (e) \ E = \frac{a^2}{(a-b)(a-c)} + \frac{b^2}{(b-a)(b-c)} + \frac{c^2}{(c-a)(c-b)}.$$

$$\mathbf{89} \ ([\mathbf{Bìn23}], \ 126., \ \mathbf{p.} \ 24). \ \ Cho \ a,b,c \in \mathbb{Z} \ \ d\hat{o}i \ m\hat{o}t \ khác \ nhau. \ Chứng minh biểu thức có giá trị nguyên: (a) \ A = \frac{a^3}{(a-b)(a-c)} + \frac{b^3}{(b-a)(b-c)} + \frac{c^3}{(c-a)(c-b)}. \ \ (b) \ B = \frac{a^4}{(a-b)(a-c)} + \frac{b^4}{(b-a)(b-c)} + \frac{c^4}{(c-a)(c-b)}.$$

90 ([Bìn23], 127., p. 24). Cho
$$3y - x = 6$$
. Tính giá trị biểu thức $A = \frac{x}{y-2} + \frac{2x-3y}{x-6}$.

91 ([Bìn23], 128., p. 24). Tìm
$$x, y, z \in \mathbb{R}$$
 thỏa: (a) $\frac{x^2}{2} + \frac{y^2}{3} + \frac{z^2}{4} = \frac{x^2 + y^2 + z^2}{5}$. (b) $x^2 + y^2 + \frac{1}{x^2} + \frac{1}{y^2} = 4$.

92 ([Bìn23], 129., p. 24). Cho
$$a, b, c \in \mathbb{R}^*$$
, $\frac{1}{a} + \frac{1}{b} + \frac{1}{c} = \frac{1}{a^2} + \frac{1}{b^2} + \frac{1}{c^2} = 2$. Chứng minh $a + b + c = abc$.

93 ([Bìn23], 130., p. 24). Cho
$$a,b,c \in \mathbb{R}^{\star}, \frac{1}{a} + \frac{1}{b} + \frac{1}{c} = 0, a+b+c=1$$
. Tính giá trị biểu thức $a^2 + b^2 + c^2$.

$$\textbf{94 ([Bìn23], 131., p. 24).} \ \ \textit{Cho a, b, c, x, y, z} \in \mathbb{R}^{\star}, \\ \frac{x}{a} + \frac{y}{b} + \frac{z}{c} = 0, \\ \frac{a}{x} + \frac{b}{y} + \frac{c}{z} = 2. \ \ \textit{Tính giá trị biểu thức } \\ \frac{a^2}{x^2} + \frac{b^2}{y^2} + \frac{c^2}{z^2}. \\ \frac{a^2}{z^2} + \frac{b^2}{y^2} + \frac{b^2}{z^2} + \frac{b^2}{z^2}. \\ \frac{a^2}{z^2} + \frac{b^2}{y^2} + \frac{b^2}{z^2} + \frac{b^2}{z^2} + \frac{b^2}{z^2}. \\ \frac{a^2}{z^2} + \frac{b^2}{z^2} + \frac{b^2}$$

95 ([Bìn23], 132., p. 24). Cho
$$a, b, c \in \mathbb{R}^*$$
, $(a+b+c)^2 = a^2 + b^2 + c^2$. Chứng minh $\frac{1}{a^3} + \frac{1}{b^3} + \frac{1}{c^3} = \frac{3}{abc}$.

96 ([Bìn23], 133., p. 24). Cho
$$a, b, c \in \mathbb{R}^*$$
, $\frac{a}{b} + \frac{b}{c} + \frac{c}{a} = \frac{b}{a} + \frac{c}{b} + \frac{a}{c}$. Chứng minh trong 3 số a, b, c tồn tại 2 số bằng nhau.

$$\textbf{97} \ ([\underline{\textbf{Bin23}}], 134., \text{ p. 24}). \ \ \textit{Tim } x \in \mathbb{Z} \ \textit{del phân thức có giá trị nguyên: (a)} \ A = \frac{2x^3 - 6x^2 + x - 8}{x - 3}. \ (b) \ B = \frac{x^4 - 2x^3 - 3x^2 + 8x - 1}{x^2 - 2x + 1}.$$

$$(c) \ C = \frac{x^4 + 3x^3 + 2x^2 + 6x - 2}{x^2 + 2}.$$

98 ([Bìn23], 135., p. 25). Rút gọn biểu thức
$$A = \frac{x+3a}{2-x} + \frac{x-3a}{2+x} - \frac{2a}{4-x^2} + a \ với \ x = \frac{a}{3a+2}$$
.

$$\mathbf{99} \ ([\mathbf{Bìn23}], \ 136., \ \mathbf{p.} \ 25). \ \ \mathit{R\'{u}t} \ \mathit{gọn} \ \mathit{biểu} \ \mathit{th\'{u}c} \ A = \frac{2}{a-b} + \frac{2}{b-c} + \frac{2}{c-a} + \frac{(a-b)^2 + (b-c)^2 + (c-a)^2}{(a-b)(b-c)(c-a)}.$$

100 ([Bìn23], 137., p. 25). Cho
$$a, b, c \in \mathbb{R}^*$$
, $\frac{a+b-c}{ab} - \frac{b+c-a}{bc} - \frac{c+a-b}{ca} = 0$. Chứng minh trong 3 phân thức ở vế trái, có ít nhất 1 phân thức bằng 0.

$$\textbf{101} \ ([\underline{\texttt{Bin23}}], \ 138., \ \textbf{p. 25}). \ \textit{Cho} \ a, b, c \in \mathbb{R}^{\star}, x, y, z \in \mathbb{R}, \\ \frac{ay - bx}{c} = \frac{bz - cy}{a} = \frac{cx - az}{b}. \ \textit{Chứng minh mỗi phân thức này bằng } 0.$$

102 ([Bìn23], 139., p. 25).
$$X\acute{a}c$$
  $dinh$ $a, b, c \in \mathbb{R}$ $d\mathring{e}$: (a) $\frac{1}{x(x^2+1)} = \frac{a}{x} + \frac{bx+c}{x^2+1}$. (b) $\frac{1}{x^2-4} = \frac{a}{x-2} + \frac{b}{x+2}$. (c) $\frac{1}{(x+1)^2(x+2)} = \frac{a}{x+1} + \frac{b}{(x+1)^2} + \frac{c}{x+2}$.

$$\textbf{103 ([Bìn23], 140., p. 25). } \ \textit{Rút gon biểu thức } A = (ab+bc+ca)\left(\frac{1}{a}+\frac{1}{b}+\frac{1}{c}\right) - abc\left(\frac{1}{a^2}+\frac{1}{b^2}+\frac{1}{c^2}\right).$$

$$\begin{aligned} \mathbf{104} \ ([\underline{\mathtt{Bin23}}], \ 141., \ \mathbf{p.} \ 25). \ \ Cho \ a, b, c \in \mathbb{R}^{\star} \ \ kh\acute{a}c \ \ nhau \ d\^{o}i \ m\^{o}t, \ \frac{1}{a} + \frac{1}{b} + \frac{1}{c} = 0. \ \ R\acute{u}t \ \ gon \ biểu \ \ th\acute{u}c: \ (a) \ A = \frac{1}{a^2 + 2bc} + \frac{1}{b^2 + 2ca} + \frac{$$

105 ([Bìn23], 142., p. 25). Cho
$$a,b,c \in \mathbb{R}^*$$
 khác nhau đôi một, $\frac{a+b}{c} = \frac{b+c}{a} = \frac{c+a}{b}$. Tính giá trị biểu thức $A = \left(1 + \frac{a}{b}\right)\left(1 + \frac{b}{c}\right)\left(1 + \frac{c}{a}\right)$.

$$\textbf{106 ([Bìn23]},\ 143.,\ \text{p. 25).}\ \ \textit{Cho}\ \ x,y\in\mathbb{R}, (x+y)^3+x+y=x^3y^3+xy.\ \ \textit{Tính giá trị biểu thức}\ \ A=\frac{1}{x}+\frac{1}{y}.$$

107 ([Bìn23], 144., p. 25). Cho
$$a, b, c \in \mathbb{R}, a^3 + b^3 + c^3 = 3abc, a + b + c \neq 0$$
. Tính giá trị biểu thức $A = \frac{a^2 + b^2 + c^2}{(a + b + c)^2}$

$$\textbf{108 ([Bìn23], 145., p. 26).} \ \textit{Rút gọn biểu thức} \ A = \frac{1}{a^2 - 5a + 6} + \frac{1}{a^2 - 7a + 12} + \frac{1}{a^2 - 9a + 20} + \frac{1}{a^2 - 11a + 30} + \frac{1}{a^2 -$$

109 ([Bìn23], 146., p. 26). Cho
$$a, b, c \in \mathbb{R}$$
, $abc = 1, a + b + c = \frac{1}{a} + \frac{1}{b} + \frac{1}{c}$. Chứng minh trong 3 số a, b, c tồn tại 1 số bằng 1.

- **110** ([Bìn23], 147., p. 26). Chứng minh nếu x + y + z = a, $\frac{1}{x} + \frac{1}{y} + \frac{1}{z} = \frac{1}{a}$ thì tồn tại 1 trong 3 số x, y, z bằng a.
- **111** ([Bìn23], 148., p. 26). 2 biểu thức x + y + z, $\frac{1}{x} + \frac{1}{y} + \frac{1}{z}$ có thể cùng có giá trị bằng 0 được không?
- $\textbf{112 ([Bìn23]}, 149., \text{ p. 26). } \textit{Tính giá trị biểu thức } A = \frac{1}{x+2} + \frac{1}{y+2} + \frac{1}{z+2} \textit{ biết } 2a = by + cz, 2b = cz + ax, 2c = ax + by, a + b + c \neq 0.$
- $\textbf{113} \ ([\underline{\text{Bin23}}], \ 150., \ \text{p. 26}). \ \ (a) \ \ \textit{Cho} \ \ a, b, c \in \mathbb{R}, abc = 2. \ \ \textit{R\'{u}t gon biểu thức} \ A = \frac{a}{ab+a+2} + \frac{b}{bc+b+1} + \frac{2c}{ca+2c+2}. \ \ (b) \ \ \textit{Cho} \ \ a, b, c \in \mathbb{R}, abc = 1. \ \ \textit{R\'{u}t gon biểu thức} \ A = \frac{a}{ab+a+1} + \frac{b}{bc+b+1} + \frac{c}{ca+c+1}. \ \ \ (c) \ \textit{M\it{o}'} \ \textit{rộng}.$
- **114** ([Bìn23], 151., p. 26). Cho $a, b, c \in \mathbb{R}, ac \neq 0, a \neq b, b \neq c, \frac{a}{c} = \frac{a-b}{b-c}$. Chứng minh $\frac{1}{a} + \frac{1}{a-b} = \frac{1}{b-c} \frac{1}{c}$.
- $\textbf{115} \ ([\textbf{Bìn23}], \ 152., \ \textbf{p. 26}). \ \ \textit{Cho} \ a, b, c \in \mathbb{R}^{\star}, a + b + c = 0. \ \ \textit{Rút gọn biểu thức: (a)} \ A = \frac{a^2}{bc} + \frac{b^2}{ca} + \frac{c^2}{ab}. \ \ (b) \ B = \frac{a^2}{a^2 b^2 c^2} + \frac{b^2}{b^2 c^2 a^2} + \frac{c^2}{c^2 a^2 b^2}. \ \ (c) \ \ C = \frac{ab^2}{a^2 + b^2 c^2} + \frac{bc^2}{b^2 + c^2 a^2} + \frac{ca^2}{c^2 + a^2 b^2}. \ \ (d) \ \ D = \frac{a^4}{a^4 (b^2 c^2)^2} + \frac{b^4}{b^4 (c^2 a^2)^2} + \frac{c^4}{c^4 (a^2 b^2)^2}.$
- $\mathbf{116} \; \big([\mathbf{B} \mathbf{\hat{i}n23}], \, 153., \, \mathbf{p}. \; 26 \big). \; \textit{Cho} \; a, b, c \in \mathbb{R}^{\star}, \, a+b+c = 0. \; \textit{Tính giá trị biểu thức} \; A = \left(\frac{a-b}{c} + \frac{b-c}{a} + \frac{c-a}{b} \right) \left(\frac{c}{a-b} + \frac{a}{b-c} + \frac{b}{c-a} \right).$
- $\textbf{117} \ ([\underline{\mathtt{Bin23}}], \ 154., \ \mathtt{p.} \ \ 27) \textbf{.} \ \ \textit{Chứng minh nếu} \ (a^2 bc)(b abc) = (b^2 ca)(a abc) \ \ \mathscr{C} \ \ abc(a b) \neq 0 \ \ thì \ \frac{1}{a} + \frac{1}{b} + \frac{1}{c} = a + b + c.$
- **118** ([Bìn23], 155., p. 27). Cho $a, b, c \in \mathbb{R}, x, y, z \in \mathbb{R}^*, a+b+c=x+y+z=0, \frac{a}{x}+\frac{b}{y}+\frac{c}{z}=0$. Chứng minh $ax^2+by^2+cz^2=0$.
- **119** ([Bìn23], 156., p. 27). Cho $\frac{xy+1}{y} = \frac{yz+1}{z} = \frac{zx+1}{x}$. Chứng minh x = y = z hoặc $x^2y^2z^2 = 1$.
- **120** ([Bìn23], 157., p. 27). Cho $a, b, c \in \mathbb{R}, \frac{a}{b+c} + \frac{b}{c+a} + \frac{c}{a+b} = 1$. Chứng minh $\frac{a^2}{b+c} + \frac{b^2}{c+a} + \frac{c^2}{a+b} = 0$
- **121** ([Bìn23], 158., p. 27). Cho $a, b, c \in \mathbb{R}, \frac{a}{b-c} + \frac{b}{c-a} + \frac{c}{a-b} = 1$. Chứng minh $\frac{a}{(b-c)^2} + \frac{b}{(c-a)^2} + \frac{c}{(a-b)^2} = 0$.
- $\textbf{122} \ ([\underline{\text{Bin23}}], \ 159., \ \text{p. 27}). \ \ \textit{Cho} \ x \in \mathbb{R}^{\star}, x + \frac{1}{x} = a \in \mathbb{R}. \ \ \textit{Tinh biểu thức theo a: (a)} \ x^2 + \frac{1}{x^2}. \ \ (b) \ x^3 + \frac{1}{x^3}. \ \ (c) \ x^4 + \frac{1}{x^4}. \ \ (d) \ x^5 + \frac{1}{x^5}.$
- $\textbf{123} \ ([\underline{\text{Bin23}}], \ 160., \ \text{p. 27}). \ \textit{Cho} \ x \in \mathbb{R}^{\star}, \left(x^2 \frac{1}{x^2}\right) : \left(x^2 + \frac{1}{x^2}\right) = a \in \mathbb{R}. \ \textit{Tinh biểu thức} \ A = \left(x^4 \frac{1}{x^4}\right) : \left(x^4 + \frac{1}{x^4}\right) \ \textit{theo} \ a.$
- **124** ([Bìn23], 161., p. 27). Cho $x \in \mathbb{R}, x^2 4x + 1 = 0$. Tính giá trị biểu thức $A = \frac{x^4 + 1}{x^2}$. (b) $B = \frac{x^4 + x^2 + 1}{x^2}$.
- **125** ([Bìn23], 162., p. 27). Cho $a, x \in \mathbb{R}, \frac{x}{x^2 x + 1} = a$. Tính $A = \frac{x^2}{x^4 + x^2 + 1}$ theo a.
- $\textbf{126 ([Bìn23]},\ 163.,\ \text{p. 27).}\ \ \textit{Cho }a,b,c,x\in\mathbb{R}, x=\frac{b^2+c^2-a^2}{2bc}, y=\frac{a^2-(b-c)^2}{(b+c)^2-a^2}.\ \ \textit{Tính giá trị biểu thức }A=x+y+xy.$
- 127 ([Bìn23], 164., p. 27). (a) Mức sản xuất của 1 xí nghiệp năm 2001 tăng a% so với năm 2000, năm 2002 tăng b% so với năm 2001. Tính mức sản xuất của xí nghiệp đó năm 2002 tăng so với năm 2000. (b) 1 số a tăng m%, sau đó lại giảm đi n%, $a, m, n \in \mathbb{R}, a, m, n > 0$, thì được số b. Tìm liên hệ giữa m, n để a < b.

4 Rational Expression Transformation – Biến Đổi Biểu Thức Hữu Tỷ

- 128 ([Tuy23], VD25, p. 35). Cho $A = \frac{2}{x} \left(\frac{x^2}{x^2 xy} + \frac{x^2 y^2}{xy} \frac{y^2}{y^2 xy}\right) : \frac{x^2 xy + y^2}{x y}$. (a) Tîm ĐKXĐ. (b) Rút gọn A. (c) Tính giá trị của A với $|2x 1| = 1, |y + 1| = \frac{1}{2}$.
- 129 ([Tuy23], 166., p. 36). Cho 3 phân thức $A = \frac{x^2 + x 2}{x^2 4}$, $B = \frac{x^2 y^2}{x^3 y^3}$, $C = \frac{x y}{x^2 + y^2 + 4x 2y + 5}$. Tìm các giá trị của x, y để: (a) Giá trị mỗi phân thức này được xác định. (b) Giá trị mỗi phân thức này bằng 0.

- 130 ([Tuy23], 167., pp. 36–37). (a) Tìm GTLN của phân thức $A = \frac{5}{x^2 6x + 10}$. (b) Tìm GTNN của phân thức $B = \frac{-8}{x^2 2x + 5}$. (c) Mở rộng.
- **131** ([Tuy23], 168., p. 37). Cho biểu thức $A = \frac{1}{x+y+z} \cdot \frac{1}{xy+yz+zx} \left(\frac{1}{x} + \frac{1}{y} + \frac{1}{z}\right) \left(\frac{1}{xy} + \frac{1}{yz} + \frac{1}{zx}\right)$. Chứng minh A > 0, $\forall x, y, z \in \mathbb{R}^*$.
- **132** ([Tuy23], 169., p. 37). Cho biểu thức $A = \frac{x + \frac{1}{y}}{y + \frac{1}{x}}$. (a) Rút gọn A. (b) Tim $x, y \in \mathbb{Z}, x + y \le 50$ để A = 8.
- **133** ([Tuy23], 170., p. 37). Cho $x, y, z \in \mathbb{R}^*, \frac{x-y-z}{x} = \frac{y-z-x}{y} = \frac{z-x-y}{z}$. Tinh

$$A = \left(1 + \frac{y}{x}\right)\left(1 + \frac{z}{y}\right)\left(1 + \frac{x}{z}\right).$$

- $\textbf{134 ([Tuy23]}, 171., \text{p. } 37). \ \textit{Cho} \ x, y, z \in \mathbb{R}, x, y, z \neq -1. \ \textit{Chứng minh giá trị của biểu thức} \ A = \frac{xy + 2x + 1}{xy + x + y + 1} + \frac{yz + 2y + 1}{yz + y + z + 1} + \frac{zx + 2z + 1}{zx + z + x + 1} \ \textit{không phụ thuộc vào, i.e., độc lập với 3 biến } x, y, z.$
- $\textbf{135} \ ([\textbf{Tuy23}], \ 172., \ \textbf{p. } \ 37). \ \textit{Cho} \ x, y, z \in \mathbb{R}^{\star}, x + y + z \neq 0 \ \textit{th\'oa} \ x = by + cz, y = cz + ax, z = ax + by. \ \textit{Ch\'ang minh d\'ang th\'ac} \\ \frac{1}{1+a} + \frac{1}{1+b} + \frac{1}{1+c} = 2.$
- **136** ([Tuy23], 173., p. 37). Cho $\frac{x^n x^{-n}}{x^n + x^{-n}} = a \in \mathbb{R}$ với $n \in \mathbb{N}^*$. Tính $\frac{x^{2n} x^{-2n}}{x^{2n} + x^{-2n}}$ theo a.

5 Algebraic Fraction & Fraction – Phân Thức & Phân Số

- 137 ([Bìn23], VD37, p. 28). Chứng minh phân số viết được dưới dạng hiệu của 2 phân số có tử bằng 1: (a) $\frac{n-1}{n!}$, $\forall n \in \mathbb{N}^*$. (b) $\frac{2n}{n^4+n^2+1}$, $\forall n \in \mathbb{N}$.
- **138** ([Bìn23], VD38, p. 28). Chứng minh $\sum_{i=1}^{n} \frac{1}{(2i+1)^2} = \frac{1}{3^2} + \frac{1}{5^2} + \dots + \frac{1}{(2n+1)^2} < \frac{1}{4}, \forall n \in \mathbb{N}^*.$
- **139** ([Bìn23], VD39, p. 28). Chứng minh $A = \prod_{i=2}^{9} \frac{i^3+1}{i^3-1} = \frac{2^3+1}{2^3-1} \cdot \frac{3^3+1}{3^3-1} \cdot \cdot \cdot \frac{9^3+1}{9^3-1} < \frac{3}{2}$.
- **140** ([Bìn23], VD40, p. 29). Chứng minh $A = \sum_{i=0}^{n} \frac{2i+1}{(2i+1)^4+4} = \frac{1}{1^4+4} + \frac{3}{3^4+4} + \cdots + \frac{2n+1}{(2n+1)^4+4} < \frac{1}{4}$.
- **141** ([Bìn23], VD41, p. 29). Chứng minh $\sum_{i=2}^{n} \frac{1}{i^3} = \frac{1}{2^3} + \frac{1}{3^3} + \dots + \frac{1}{n^3} < \frac{1}{4}$.
- **142** ([Bìn23], VD42, p. 30). Chứng minh $A = \sum_{i=1}^{2^n-1} \frac{1}{i} = 1 + \frac{1}{2} + \frac{1}{3} + \dots + \frac{1}{2^n-1} < n, \forall n \in \mathbb{N}, n \geq 2.$
- $\textbf{143} \ ([\underline{\textbf{Bin23}}], 165., \text{ p. } 30). \ \ \textit{R\'{u}t gon biểu thức: (a)} \ A = \prod_{i=2}^n 1 \frac{1}{i^2} = \left(1 \frac{1}{2^2}\right) \left(1 \frac{1}{3^2}\right) \cdots \left(1 \frac{1}{n^2}\right). \ \ (b) \ B = \prod_{i=0}^n \frac{(2i+1)^2}{(2i+2)^2 1} = \frac{1^2}{2^2 1} \cdot \frac{3^2}{4^2 1} \cdot \frac{5^2}{6^2 1} \cdots \frac{(2n+1)^2}{(2n+2)^2 1}.$
- **144** ([Bìn23], 166., p. 30). Cho $A = \frac{2}{1} \cdot \frac{4}{3} \cdot \frac{6}{5} \cdots \frac{200}{199}$. Chứng minh 14 < A < 20.
- **145** ([Bìn23], 167., p. 30). Chứng minh $\frac{1}{3} \cdot \frac{4}{6} \cdot \frac{7}{9} \cdot \frac{10}{12} \cdots \frac{208}{210} < \frac{1}{25}$.
- $\textbf{146 ([Bìn23], 168., p. 30).} \ \ \textit{Rút gọn biểu thức: (a)} \ A = \sum_{i=1}^{n-1} \frac{1}{i(i+1)} = \frac{1}{1 \cdot 2} + \frac{1}{2 \cdot 3} + \dots + \frac{1}{(n-1)n}. \ \ \textit{(b)} \ \sum_{i=0}^{n} \frac{1}{(3i+2)(3i+5)} = \frac{1}{2 \cdot 5} + \frac{1}{5 \cdot 8} + \frac{1}{8 \cdot 11} + \dots + \frac{1}{(3n+2)(3n+5)}. \ \ \textit{(c)} \ \sum_{i=2}^{n} \frac{1}{(i-1)i(i+1)} = \frac{1}{1 \cdot 2 \cdot 3} + \frac{1}{2 \cdot 3 \cdot 4} + \dots + \frac{1}{(n-1)n(n+1)}.$
- **147** ([Bìn23], 169., p. 30). Chứng minh $\forall n \in \mathbb{N}^*$: (a) $\sum_{i=1}^n \frac{1}{(2i)^2} = \frac{1}{2^2} + \frac{1}{4^2} + \dots + \frac{1}{(2n)^2} < \frac{1}{2}$. (b) $\sum_{i=1}^n \frac{2i+1}{i^2(i+1)^2} = \frac{3}{4} + \frac{5}{36} + \frac{7}{144} + \dots + \frac{2n+1}{n^2(n+1)^2} < 1$.

148 ([Bin23], 170., p. 30). Chứng minh
$$A = \sum_{i=2}^{n} \frac{1}{i^2} = \frac{1}{2^2} + \frac{1}{3^2} + \dots + \frac{1}{n^2} < \frac{2}{3}$$
.

149 ([Bìn23], 171., p. 31). Chứng minh
$$A = \sum_{i=3}^{n} \frac{1}{i^3} = \frac{1}{3^3} + \frac{1}{4^3} + \dots + \frac{1}{n^3} < \frac{1}{12}, \forall n \in \mathbb{N}, n \geq 3.$$

150 ([Bìn23], 172., p. 31). Chứng minh
$$A = \prod_{i=1}^{n} 1 + \frac{1}{i(i+2)} = \left(1 + \frac{1}{1 \cdot 3}\right) \left(1 + \frac{1}{2 \cdot 4}\right) \cdots \frac{1}{n(n+2)} < 2, \ \forall n \in \mathbb{N}^{\star}.$$

$$\textbf{151 ([Bìn23], 173., p. 31). } \textit{Chứng minh } A = \prod_{i=1}^n 1 - \frac{2}{i(i+1)} = \left(1 - \frac{2}{6}\right)\left(1 - \frac{2}{12}\right) \cdots \left(1 - \frac{2}{n(n+1)}\right) > \frac{1}{3}, \ \forall n \in \mathbb{N}, n \geq 2.$$

$$\textbf{152} \; \big([\texttt{Bìn23}], \; 174., \; \text{p. 31} \big). \; \; (a) \; \textit{Rút gọn biểu thức} \; A = \frac{3^2-1}{5^2-1} \cdot \frac{7^2-1}{9^2-1} \cdot \frac{11^2-1}{13^2-1} \cdot \cdots \frac{43^2-1}{45^2-1}. \; (b) \; \textit{Chứng minh } B = \prod_{i=2}^n \frac{i^3-1}{i^3+1} = \frac{2^3-1}{2^3+1} \cdot \frac{3^3-1}{3^3+1} \cdot \cdots \frac{n^3-1}{n^3+1} > \frac{2}{3}. \; (c) \; \textit{Chứng minh } C = \prod_{i=2}^{20} \frac{2^i+1}{2^i} = \frac{2^2+1}{2^2} \cdot \frac{2^3+1}{2^3} \cdot \cdots \frac{2^{20}+1}{2^{20}} < 2.$$

153 ([Bìn23], 175., p. 31). Rút gọn biểu thức
$$A = \frac{(1^4 + 4)(5^4 + 4)(9^4 + 4)\cdots(21^4 + 4)}{(3^4 + 4)(7^4 + 4)(11^4 + 4)\cdots(23^4 + 4)}$$
.

154 ([Bin23], 176., p. 31). Chứng minh: (a)
$$A = \sum_{i=1}^{n} \frac{i}{4i^4 + 1} = \frac{1}{4 \cdot 1^4 + 1} + \frac{2}{4 \cdot 2^4 + 1} + \dots + \frac{n}{4n^4 + 1} < 1, \forall n \in \mathbb{N}^{\star}$$
. (b) $B = \sum_{i=1}^{50} \frac{i}{1 + i^2 + i^4} = \frac{1}{1 + 1^2 + 1^4} + \frac{2}{1 + 2^2 + 2^4} + \dots + \frac{50}{1 + 50^2 + 50^4} < \frac{1}{2}$.

155 ([Bìn23], 177., p. 31). Chứng minh: (a)
$$A = \sum_{i=2}^{n} \frac{i-1}{i!} = \frac{1}{2!} + \frac{2}{3!} + \frac{3}{4!} + \dots + \frac{n-1}{n!} < 1, \forall n \in \mathbb{N}, n \geq 2.$$
 (b) $B = \sum_{i=1}^{n} \frac{i^2+i-1}{(i+1)!} = \frac{1}{2!} + \frac{5}{3!} + \frac{11}{4!} + \dots + \frac{n^2+n-1}{(n+1)!} < 2, \forall n \in \mathbb{N}^{\star}.$

156 ([Bìn23], 178., p. 31). Chứng minh
$$A = \sum_{i=1}^{100} \frac{i}{2^i} = \frac{1}{2} + \frac{2}{2^2} + \frac{3}{2^3} + \dots + \frac{100}{2^{100}} < 2$$
.

157 ([Bìn23], 179., p. 31). Chứng minh
$$A = \sum_{i=1}^{100} \frac{i}{3^i} = \frac{1}{3} + \frac{2}{3^2} + \frac{3}{3^3} + \dots + \frac{100}{3^{100}} < \frac{3}{4}$$
.

158 ([Bin23], 180., p. 31). Chứng minh
$$1 < \frac{1}{n+1} + \frac{1}{n+2} + \cdots + \frac{1}{3n+1} < 2, \forall n \in \mathbb{N}^*.$$

159 ([Bìn23], 181., p. 31). Chứng minh
$$\frac{3}{5} < \sum_{i=2004}^{4006} \frac{1}{i} = \frac{1}{2004} + \frac{1}{2005} + \dots + \frac{1}{4006} < \frac{3}{4}$$
.

160 ([Bin23], 182., p. 32). (a) Chứng minh
$$\sum_{i=1}^{2^n-1} \frac{1}{i} = 1 + \frac{1}{2} + \dots + \frac{1}{2^n-1} > \frac{n}{2}$$
, $\forall n \in \mathbb{N}^*$. (b) Chứng minh $\forall a \in \mathbb{R}, a > 0$, luôn tìm được $n \in \mathbb{N}^*$ để $\sum_{i=1}^{n} \frac{1}{i} = 1 + \frac{1}{2} + \dots + \frac{1}{n} > a$.

$$\textbf{161 ([Bìn23], 183., p. 32).} \ \textit{R\'{u}t gọn biểu thức} \left(\frac{n-1}{1} + \frac{n-2}{2} + \dots + \frac{2}{n-2} + \frac{1}{n-1}\right) : \left(\frac{1}{2} + \frac{1}{3} + \dots + \frac{1}{n}\right), \ \forall n \in \mathbb{N}^{\star}.$$

162 ([Bìn23], 184., p. 32). Rút gọn biểu thức
$$\frac{\frac{1}{1(2n-1)} + \frac{1}{3(2n-3)} + \frac{1}{5(2n-5)} + \dots + \frac{1}{(2n-3) \cdot 3} + \frac{1}{(2n-1) \cdot 1}}{1 + \frac{1}{3} + \frac{1}{5} + \dots + \frac{1}{2n-1}}$$

163 ([Bìn23], 185., p. 32). Tìm
$$a, b \in \mathbb{N}$$
 để: $(a) \ a - b = \frac{a}{b}$. $(b) \ a - b = \frac{a}{2b}$.

164 ([Bin23], 186., p. 32). Cho
$$a, b \in \mathbb{N}^*, a > b$$
. Tim $c \in \mathbb{N}^*, b \neq c$ sao cho $\frac{a^3 + b^3}{a^3 + c^3} = \frac{a + b}{a + c}$

165 ([Bìn23], 187., p. 32). Cho dãy số
$$a_1, a_2, a_3, \ldots$$
 sao cho $a_{n+1} = \frac{a_n - 1}{a_n + 1}$. (a) Chứng minh $a_1 = a_5$. (b) Xác định 5 số đầu của dãy biết $a_{101} = 3$.

166 ([Bìn23], 188., p. 32). Tìm phân số
$$\frac{m}{n} \neq 0 \ \& \ k \in \mathbb{N} \ biết \ \frac{m}{n} = \frac{m+k}{nk}$$
.

167 ([Bìn23], 189., p. 32). Cho $a, b \in \mathbb{N}$, a < b. Tìm tổng các phân số tối giản có mẫu bằng 7, mỗi phân số lớn hơn a nhưng nhỏ hơn b.

168 ([Bìn23], 190., p. 32). Chứng minh tổng không là số nguyên: (a)
$$A = \sum_{i=2}^{n} \frac{1}{i} = \frac{1}{2} + \frac{1}{3} + \dots + \frac{1}{n}, \ \forall n \in \mathbb{N}, n \geq 2.$$
 (b) $B = \sum_{i=1}^{n} \frac{1}{2i+1} = \frac{1}{3} + \frac{1}{5} + \frac{1}{7} + \dots + \frac{1}{2n+1}, \ \forall n \in \mathbb{N}^{\star}.$

6 Miscellaneous

169 ([Tuy23], VD26, p. 38). Cho $A = \left(\frac{x^2 + 3x}{x^3 + 3x^2 + 9x + 27} + \frac{3}{x^2 + 9}\right) : \left(\frac{1}{x - 3} - \frac{6x}{x^3 - 3x^2 + 9x - 27}\right)$. (a) Rút gọn A. (b) Với x > 0 thì A không nhận các giá trị nào? (c) Tìm $x \in \mathbb{Z}$ để $A \in \mathbb{Z}$.

 $\textbf{170} \ ([\textbf{Tuy23}], \ 174., \ \textbf{p. } 38) \textbf{.} \ \textit{Cho biểu thức} \ A = \frac{|x+1|+2x}{3x^2-2x-1}. \ \textit{(a) Rút gọn A rồi tính giá trị của A với } x = -2, x = \frac{3}{4}.$

171 ([Tuy23], 175., p. 38). $Tim\ a, b, c \in \mathbb{R}\ d\mathring{e}\ \frac{x^2 + x + 4}{(x+2)^3} = \frac{a}{x+2} + \frac{b}{(x+2)^2} + \frac{c}{(x+2)^2}$.

172 ([Tuy22], 186., p. 51). Cho $x, y, z \in \mathbb{R}^*, x \neq y$. Tính: (a) $A = \frac{|x|}{x} + \frac{|y|}{y} + \frac{|z|}{z} + \frac{|xyz|}{xyz}$. (b) $B = \frac{xy}{|xy|} + \frac{x-y}{|x-y|} \left(\frac{x}{|x|} - \frac{y}{|y|}\right)$.

 $\textbf{173} \ ([\textbf{Tuy23}], \ 176., \ \textbf{p. } 39) \textbf{.} \ \textit{Cho} \ x, y, z \in \mathbb{R}^{\star} \ \textit{th\'oa} \ x + y + z = xyz, \\ \frac{1}{x} + \frac{1}{y} + \frac{1}{z} = \sqrt{3}. \ \textit{T\'inh} \ A = \\ \frac{1}{x^2} + \frac{1}{y^2} + \frac{1}{z^2} + \frac{1}{z^$

174 ([Tuy23], 177., p. 39). Cho $\frac{x}{y-z} + \frac{y}{z-x} + \frac{z}{z-y} = 0$ với $x \neq y, y \neq z, z \neq x$. Tính $A = \frac{x}{(y-z)^2} + \frac{y}{(z-x)^2} + \frac{z}{(x-y)^2}$.

175 ([Tuy23], 178., p. 39). Cho biểu thức $A = \frac{a^2 + b^2 - c^2}{2ab} + \frac{b^2 + c^2 - a^2}{2bc} + \frac{c^2 + a^2 - b^2}{2ca}$. Chứng minh: (a) Nếu a, b, c là độ dài 3 cạnh 1 tam giác thì A > 1. (b) Nếu A = 1 thì 2 trong 3 phân thức dã cho của biểu thức A bằng 1 $\mathcal{E}$ phân thức còn lại bằng -1.

176 ([Tuy23], 179., p. 39). Cho biểu thức $A = 1 + \frac{x+3}{x^2+5x+6}$: $\left(\frac{8x^2}{4x^3-8x^2} - \frac{3x}{3x^2-12} - \frac{1}{x+2}\right)$. (a) Rút gọn A. (b) Tìm $x \in \mathbb{R}$ để A = 0, A = 1. (c) Tìm $x \in \mathbb{R}$ để A < 0, A > 0.

177 ([Tuy23], 180., p. 39). Cho biểu thức $A = \left(\frac{2x - x^2}{2x^2 + 8} - \frac{2x^2}{x^3 - 2x^2 + 4x - 8}\right) \left(\frac{2}{x^2} + \frac{1 - x}{x}\right)$. (a) Rút gọn A. (b) Tìm $x \in \mathbb{Z}$ để $A \in \mathbb{Z}$.

Tài liệu

- [Bìn+21] Vũ Hữu Bình, Trần Hữu Nam, Phạm Thị Bạch Ngọc, and Nguyễn Tam Sơn. *Tài Liệu Chuyên Toán Trung Học Cơ Sở Toán 8. Tập 1: Đại Số*. Nhà Xuất Bản Giáo Dục Việt Nam, 2021, p. 264.
- [Bìn23] Vũ Hữu Bình. Nâng Cao & Phát Triển Toán 8 Tập 1. Nhà Xuất Bản Giáo Dục Việt Nam, 2023, p. 212.
- [Tuy22] Bùi Văn Tuyên. *Bài Tập Nâng Cao & Một Số Chuyên Đề Toán 8*. Tái bản lần thứ 18. Nhà Xuất Bản Giáo Dục Việt Nam, 2022, p. 326.
- [Tuy23] Bùi Văn Tuyên. Bài Tập Nâng Cao & Một Số Chuyên Đề Toán 8. Nhà Xuất Bản Giáo Dục Việt Nam, 2023, p. 188.